

Odrsko spopadanje s trenutki pred smrtjo

Dodekalogija Tomija Janežiča Zgodbe iz poletja leta 1977 na odru pletejo v osemnajstih, vključno z režiserjem, ki usmerja dogajanje in preigrava dimenzijo (kolektivnega) spomina

V amfiteatru Občinstvo in nastopajoči na novem prizorišču po zaključku predstave 1977 FB SNG NOVA GORICA

Martin Lissiach

TRST Dodekalogija Tomija Janežiča je s predstavo 1977 prišla do polovice. Uprizoritev, ki je v petek in soboto potekala v amfiteatru SNG Nova Gorica, je bila šesta izmed dvanajstih predstav, ki sestavljajo osrednji gledališki program Evropske prestolnice kulture 2025.

Tokratno dogajanje se je namišljeno premaknilo v kamp ob Soči, kjer so se po že kulturni transgeneracijski dokumentarni fikciji nadaljevale zgodbe likov iz prejšnjih epizod. Dobre tri ure in pol dolgo uprizoritev so oblikovali člani novogoriškega ansambla in Slovenskega mladinskega gledališča ter gostujoči igralci. Ker je šlo za enkratni gledališki dogodek z dvema ponovitvama, so tokratne dinamike zelo slične dogajanju na novogoriškem stadionu med predstavo 1976, kjer je Janežič privilegiral spektakel in odrsko grajenje skupnosti ter pustil v ozadju bolj definirano dramaturško strukturo predstave.

Za predstavo 1977 je bila zaradi prostora značilna večja intimitnost. Soča, ob kateri se razpletajo prizori, je prinašalka zgodb iz davnih časov. Na ta račun sta prvi del zaključila Mešani pevski zbor Amor Vincit iz Nove Gorice in Moški pevski zbor Srečko Kumar s Kojškega zborovodkinjo. Nastopa tudi Goriški pihalni orkester.

Leto, ko je umrl Elvis Presley

Zgodbe iz poletja leta 1977, ko je umrl Elvis Presley, na odru pletejo v osemnajstih, vključno z režiserjem, ki usmerja dogajanje in kot že v preteklih predstavah

preigrava dimenzijo (kolektivnega) spomina. Sposobnost projekta je ravno ta, da zna potegniti na dan, tako kot valovi Soče, pozabljene epizode skupnosti, ki pa še ležijo v zavesti prebivalcev mesta.

V tokratnem nadaljevanju odrske sage gre izpostaviti mešanje jezikov, saj nastopajo tudi igralci, ki bodo oblikovali predstavo 1978, v kateri se bodo še naprej spletale vezi med Novim Sadom, Temišvarom, Ivano-Frankivskim in Novo Gorico. Ob gospodu Mokroviću in Denesu Debreju se pojavljajo tudi Emese (Dudás-Simó), Jasna (Đuričić) in Boris (Isaković).

Rdeča nit 1977 je spopadanje s trenutki pred smrtjo. Nekateri prizori so bolj posrečeni, drugi manj: ob skorajšnji utopitvi

Tamare (Avguštin) in Staneta (Tomazina) vse do skorajšnje zadušitve Matije (Vastla) in Klemna (Kovačiča). Ganljiv je spomin Anuše (Kodelja) na nono Ano (Facchini), pa čeprav ponekod dramaturška struktura nekoliko peša in funkcionalnost nekaterih vlog, kot je vloga Ane Facchini, ni ravno dovršena. Spektakularna pa je uprizoritev udarca strele, ki zadene Borisa. Ostali nastopajoči so Lina Akif, Blaž Šef, Matej Recec, Renato Rinaldi, Mojca Madon in kot vsakokrat tudi Carlo Zoratti v videu.

Na srečo so režijske dinamike Tomija Janežiča lahko potešile tudi gledalce, ki si niso ogledali ostalih epizod. Kolektivni ples, s katerimi zaključuje režiser nekatere prizore, in objemi na odru obnavljajo magijo gledališča,

čeprav morda z manjšo učinkovitostjo. Tudi tokrat se je Stane (Tomazin) pojavil na kobili Dorici, pa čeprav se prizor ni ravno umešal v dramsko dogajanje.

V 1977 večkrat omenjajo glasbo Lada Leskovarja. Znameniti 83-letni pevec se ob zaključku pojavi iz občinstva in zapoje. Z zboroma še naprej prepeva tudi po koncu predstave na travnati površini pred prizoriščem ter v objemu šotorov in vzdušju kampa iz sedemdesetih let.

Ker je bila predstava ob otvoritvi amfiteatra SNG zaradi vremena prestavljena na notranji oder, je bilo šesto poglavje Janežičeve Dodekalogije, 1977, tudi prva uprizoritev na novem novogoriškem prizorišču. Morda bo nekoč nastala predstava, ki bo ta dogodek zabeležila.

Nova epizoda, 1978, bo na sporedu 8. julija

Juljska epizoda Dodekalogije bo premierno na sporedu 8. julija, ko bo ob 18. uri v zaodruj velikega odra zaživela predstava 1978, sedmo poglavje transgeneracijske dokumentarne fikcije Tomija Janežiča. Tokrat bo gostovalo Madžarsko državno gledališče Csiky Gergely iz Temišvara v Romuniji. Pred več kot sto leti se je na soški fronti borilo več deset tisoč madžarskih vojakov. Napovedujejo štiri ponovitve.

Slovensko stalno gledališče išče direktorja

Razpis je objavljen Novi direktor bo nasledil Danijela Malalana ob izteku mandata. Prijave bodo zbiral do 21. julija

TRST Slovensko stalno gledališče (SSG) ob izteku mandata Danijela Malalana išče novega direktorja, ki bo odgovoren za umetniško in strokovno-administrativno vodenje gledališča. Prijave s priloženo dokumentacijo morajo prispeti najpozneje do 21. julija do 14. ure, so včeraj sporočili iz gledališča. Direktorjev mandat traja tri leta.

»Slovensko stalno gledališče išče novega direktorja. Ob izteku mandata Danijela Malalana bo začetek poletja mogoče navdihujoč trenutek za izdelovanje vizij ter strategij za nadaljnji razvoj zgodovinske ustanove, s katerimi se bodo zainteresirani lahko prijavi kot kandidati,« so pri SSG zapisali v spremnem sporočilu za javnost.

Gledališki in filmski igralec, pevec, voditelj in režiser Danijel Malalan (Trst, 1972) je bil maja 2019 prvič imenovan za direktorja SSG s triletnim mandatom. Pred tem je od jeseni do konca leta 2018 opredeljeval delo umetniškega vodje gledališča.

Kvalifikacije in kompetence

Upravni odbor SSG, ki mu predseduje Ivan Jevnikar, je v začetku junija letos razpisal nezavezujoč izbirni postopek za imenovanje na položaj direktorja. Ob tem si je upravni odbor pridržal pravico, da na podlagi življenjepisa, prejetih v odgovor na razpis, poleg direktorja in v soglasju z njim imenuje tudi umetniškega svetovalca.

Razpis, ki je objavljen na spletni strani teaterssg.com, uvodoma navaja, da je direktor odgovoren za umetniško in strokovno-administrativno vodenje gledališča; pristojen je za potrjevanje stroškov in plačil v okviru omejitev, ki jih

določa zakonodaja, in podpisovanje ustreznih plačilnih nalogov v okviru proračunskih sredstev in v zadevah, za katere ga pooblasti upravni odbor; pripravlja umetniški program in finančni plan gledališča, ki ju predloži upravnemu odboru, vključno s predlogi za najemanje režiserjev, umetniških sodelavcev in igralcev, ki niso člani stalnega ansambla; odgovoren je tudi za določanje ali zagotavljanje dobave blaga in storitev ter logistične zadeve. Brez glasovalne pravice se direktor udeležuje tudi sestankov upravnega odbora.

Med obvezne pogoje spada tudi ustrezno znanje slovenskega in italijanskega jezika kot tudi dokazane izkušnje pri organizaciji in vodenju poslovnega ali umetniškega dela, po možnosti na področju uprizoritvenih ali multimedijskih umetnosti s pristojnostmi v poslovnem upravljanju, administraciji in financah, upravljanju in organizaciji človeških virov, institucionalnih odnosih in pridobivanju finančnih sredstev.

Razpis navaja še druge prednostne kvalifikacije in kompetence v izbirnem postopku.

Med obvezne pogoje spada ustrezno znanje slovenskega in italijanskega jezika

Indije hoče u Bronx najboljša predstava

UMAG V Umagu se je s podelitvijo nagrad v nedeljo zvečer končal 26. Mednarodni festival komornega gledališča Zlati lev. Letos so prikazali sedem predstav gledališč iz Hrvaške, Slovenije, Italije in Madžarske. Festivalska žirija (predsednica Zrinka Turalija, članici Marija Purišić in Ksenija Klačić Pavlović) je podelila štiri nagrade, tri so odšle v Slovenijo, ena od dveh slovenskih predstav je prejela tudi zlatega leva občinstva.

Grand prix za najboljšo predstavo v celoti in zlatega leva za najboljšo moško vlogo je žirija namenila predstavi Gledališča Koper *Indije hoče u Bronx* v režiji Renate Vidič oziroma dramskemu igralcu Igorju Štamulaku za vlogo Gupte v omenjeni predstavi. Nagrado zlati lev strokovne žirije in zlatega leva občinstva je prejel avtorski projekt Roka Kravanja *Slovenska transverzala* v produkciji Vie Negativa Ljubljana in Momenta Maribor v koprodukciji z Zavodom Odprti predali iz Kranja.

Ob gledališču 1977 je bila prva predstava v amfiteatru FB SNG NOVA GORICA